

Ärendenummer
TRV 2023/72568
Motpartens ärendenummer
TSF 2023-63

Dokumentdatum
2023-08-29

Mottagare
kontakt@transportstyrelsen.se

Kopia till
Diariet
GD-sekreterare
Webb-och projektstöd
Lennart Kalander
Håkan Persson

Remiss av förslag på Transportstyrelsens avgifter 2024

Trafikverket har tagit del av Transportstyrelsens förslag till reviderade avgifter för 2024, såväl mot bakgrund av verkets ansvar för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart inbegripet att verka för att de transportpolitiska målen uppnås, som utifrån rollen som infrastrukturförvaltare och ansvaret för byggande och drift av statliga vägar och järnvägar.

Trafikverket har synpunkter dels vad gäller avgiftsmodellen och de föreslagna avgifterna, dels vad gäller behovet att anlita externa konsulter för tillsyn på vägområdet. Vi har även identifierat frågeställningar som rör avgifter på järnvägsområdet.

Synpunkter och frågeställningar utvecklas nedan.

Övergripande synpunkter vad gäller avgiftsmodellen och de föreslagna avgifterna

Som utgångspunkt är det viktigt att Transportstyrelsens modell för avgiftsuttagen driver en effektiv verksamhet inbegripet tillsyn. Sambandet mellan de storleken på de föreslagna avgifterna och Transportstyrelsens kostnader för sin verksamhet framgår dock inte alltid av förslaget. Av remissmaterialet framgår bl.a. att den som betalar en avgift ska kunna förstå vad hen betalar för.

Ekonomiskt kan det vidare bli tungt för framför allt företag i transportsystemet att hantera de upparbetade underskotten: synpunkter kring detta har förts fram inom i vart fall luftfartsområdet. Innan Transportstyrelsen remissbehandlar förslagen till avgifter, inbegripet vid de s.k. hearings som Transportstyrelsen årligen bjuder in till inför remitteringen, lämnas inte information i sak kring olika avgifter som skulle kunna leda till att de som ska

Ärendenummer
TRV 2023/72568
Motpartens ärendenummer
TSF 2023-63

Dokumentdatum
2023-08-29

betala avgifterna bereds möjlighet att komma med konstruktiva lösningar eller förbereda sig. Trafikverket rekommenderar att man funderar över hur man på bättre sätt kan förbereda branschaktörerna kring kommande kostnadsposter.

Trafikverket kan sammanlagt konstatera att en engångsökning på 32 procent totalt är en mycket kraftig sådan I några fall föreslås dessutom mycket kraftiga höjningar, såsom ökningen från 0,5 mkr till 6 mkr per år i tillsynsavgifter för infrastrukturförvaltare och tjänsteleverantörer. Denna höjning innebär en kraftigt ökad kostnad för Trafikverket.

Slutligen konstaterar Trafikverket att det med hänsyn till den snabba utvecklingen inom transportsystemet, inbegripet behovet av klimatomställning och företeelser som elektrifiering och digitalisering inom transportsektorn, är av stor vikt att även de föreskrifter som styr Transportstyrelsens uttag av avgifter så långt som möjligt är utformade på ett sådant sätt att de inte hindrar den önskade utvecklingen.

Synpunkter som rör avgifter för tillsyn på vägområdet

Trafikverket noterar att den föreslagna avgiften är ett återinförande sedan avgiften för tillsyn av det vägnät som lagen omfattar togs bort den 1 januari 2018. Vi ser positivt på en fast årsavgift baserad på antal km som omfattas av lagen. I remissen saknas dock underlag på hur kostnaden 190 kr/km tagits fram eftersom den ska ge täckning för Transportstyrelsens kostnader. Vi skulle gärna se en beskrivning av hur kostnaden tagits fram: om den utgår från antal uppskattade tillsyner är det värdefullt för oss att veta. Det kan ge verket en indikation på planerad omfattning av antalet tillsyner. Varje tillsyn kräver naturligtvis en hel del arbete från Trafikverkets sida. Denna arbetsinsats är normalt större än Transportstyrelsens.

Tillsynen kan enligt Transportstyrelsen komma att kräva kompetens som inte finns internt, till exempel vid tillsyn över vägprojekt, vilket medför ett behov av att anlita externa konsulter. Konsultkostnader ska enligt förslaget kunna debiteras vid tillsyn. Trafikverket delar inte bedömningen av behovet att anlita externa konsulter utan ställer oss tvärtom frågande till det.

Vägsäkerhetslag, vägsäkerhetsförordning och Transportstyrelsens föreskrifter innebär att Sverige har implementerat Europaparlamentets och rådets direktiv om förvaltning av vägars säkerhet. Genom detta direktiv införs krav på att medlemsstaterna fastställer och genomför förfaranden för trafiksäkerhetsmässiga konsekvensanalyser, trafiksäkerhetsrevisioner, vägsäker-

Ärendenummer
TRV 2023/72568
Motpartens ärendenummer
TSF 2023-63

Dokumentdatum
2023-08-29

hetsinspektioner och nätverksövergripande vägsäkerhetsbedömningar. Transportstyrelsen ska utöva tillsyn över efterlevnaden av vägsäkerhetslagen och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. Det är en administrativ process som innebär att kontrollera att väghållaren utför de förfaranden som anges i vägsäkerhetslagen och tillhörande föreskrifter.

Enligt vägsäkerhetslagen ska väghållaren bl.a. för vägprojekt göra en trafiksäkerhetsanalys och utse en trafiksäkerhetsgranskare som ska följa den fysiska planeringen av vägprojektet samt göra en trafiksäkerhetsgranskning och upprätta granskningsrapporter. För befintligt vägnät ska väghållaren bl.a. göra vägsäkerhetsinspektioner samt göra och följa upp nätverksövergripande vägsäkerhetsbedömningar. Trafiksäkerhetsgranskare ska vara oberoende och vara godkända av Transportstyrelsen. Trafiksäkerhetsgranskning görs bl.a. mot kraven i Transportstyrelsens byggregler och kompetens om dessa finns internt på Transportstyrelsen.

Syftet med angivna förfaranden är att öka säkerheten och tillsyn ska tillse att dessa genomförs. Någon ytterligare kompetens av t.ex. en konsult menar Trafikverket inte behövs: det är att Trafikverket har genomfört granskning som ska granskas.

Frågeställningar

Godkännande enligt järnvägstekniklagen

Trafikverket undrar hur en fast installation avgränsas och definieras.

Ansökningsavgift för tillstånd som utbildningsanordnare och examinatorer inom järnväg

Transportstyrelsen har tidigare av sagt sig ansvaret för att godkänna läroplaner och examinatorer. Trafikverket har tagit emot många frågor ifrån lärosäten som vill starta järnvägsutbildningar som rör vad som gäller för att deras elever ska bli behöriga att arbeta i järnvägsanläggningen. Det har varit mycket oklart vad som gäller och ett initiativ till järnvägscollege har startats upp. Det behöver tydliggöras vilket mandat och ansvar Transportstyrelsen har i dessa frågor. Trafikverket undrar om den föreslagna avgiften är begränsad till vissa specifika delar av utbildningar.

Ärendenummer
TRV 2023/72568
Motpartens ärendenummer
TSF 2023-63

Dokumentdatum
2023-08-29

Beslut i detta ärende har fattats av chefen för Planering Stefan Engdahl. Föredragande har varit strategisk planerare Katarina Wigler. I den slutliga handläggningen har chefen för Nationell planering Lennart Kaland och chefen för Strategisk planering Håkan Persson deltagit.

Stefan Engdahl
Chef för Planering

Katarina Wigler
Strategisk planerare

katarina.wigler@trafikverket.se
Direkt: 010-123 65 27
Mobil: 072-085 14 88

Trafikverket

Adress: 781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2023/72568, Motpartens ärendenummer TSF 2023-63, Dokumentdatum 2023-08-29, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.[Konfidentialitetsnivå]

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.